

Reimagine Spaces

5.–6.10.2023

Reimagine Spaces

5.-6.10.2023

Kiertotalouden teematapahtuma tilasuunnittelun ammattilaisille

Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma kutsui alan asiantuntijat kaksipäiväiseen tapahtumaan pohtimaan tila- ja sisustussuunnittelun tulevaisuutta kiertotalouden ehdoilla.

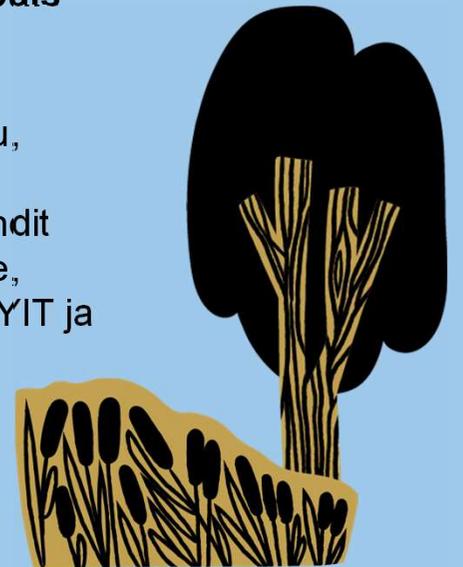
Tapahtuman tavoitteena oli lisätä tietoa ja ymmärrystä kiertotalouden mukaisesta suunnittelusta tilasuunnittelun parissa työskenteleville henkilöille.

Tapahtumaan osallistui 60 alan ammattilaista.

Raportin koosti Tiina Hirvanen,
Muotoilutoimisto 2Loops.

Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä useiden toimijoiden kanssa. Mukana suunnittelussa olivat **Green Building Council Finland, SIO, Senaatti, Muotoilutoimisto 2Loops ja Creative Souls Studio.**

Tapahtumassa olivat mukana mm. Kakadu, Fyra, Futudesign, NEMO Arkkitehdit, Materialisting, Avarrus Arkkitehdit, Arkkitehdit Tommila, Kaleidoscope, Bioregion Institute, Keskinäinen työeläkeyhtiö Varma, Inlook, YIT ja Kierrätysoperaattori Risain.

Helsinki

Tapahtuma herätti paljon kiinnostusta. Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Torstai 5.10. klo 8.30–16.00

8.30–8.50 Aamupala Allianssi-salissa

8.50–10.15 Tapahtuman avauspuheenvuorot

Tervetuloa Reimagine Spaces –tapahtumaan. *Mira Jarkko, Helsingin kaupunki*

Kokemuksia kiertotalouden ja vähähiilisyiden edistämisestä Senaatissa & tulevaisuuden suuntia. *Riikka Manninen, Senaatti-kiinteistöt*

Rakentamisen kiertotalouden sanasto. *Elina Samila, Green Building Council Finland*

10.30–11.30 Tutustuminen Arabia135 -kortteliin

Esittelijät: Mii-Liina Tommila, Arkkitehdit Tommila & Jenni Nivalainen, Keskinäinen työeläkeyhtiö Varma

11.30–12.15 Lounas

12.30–15.50 Kohdevierailut

Lasielementtien uudelleenkäytön mahdollisuudet ja tutustuminen Inlookin tuotantotiloihin Herttoniemessä

Esittelijät: Anders Åström, Kari Nurminen ja Tuomas Koskinen, Inlook & Laura Vara ja Tea Ellala, Olla Architecture

Noli Katajanokka II.

Esittelijä: Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit

Aleksi 13 -peruskorjaushankkeen kiertotaloustavoitteet

Esittelijät: Auvo Lindroos, Futudesign & Milja Vansén-Raitio, YIT & Sirpa Rivinoja, Kierrätysoperaattori Risain

15.50–16.00 Päivän päätössanat

Perjantai 6.10. klo 8.30–16.00

8.30–9.00 Aamupala ja päivän avaus

9.00–10.30 Don't build – Managing risk and resources in circular projects.

Anders Bang Kiertzner, Lendager Group

From waste to grace – Circular solutions through biomaterials.

Silje Klepsvik & Tone M. Berge, Bioregion Institute

10.35–11.45 Johdatus työpajoihin ja työskentelyn aloitus

Tiina Hirvanen ja Laura Huovinen, Muotoilutoimisto 2Loops

Työpajojen aiheet:

Kiertotalous – suunnittelu ja sidosryhmät

Milka Tulinen, Kakadu & Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit

Kiertotalouden sipuli

Jussi Laine ja Maria Klemetti Laine, NEMO arkkitehdit & Hilda

Rantanen, Materialisting

9R tilasuunnittelussa

Mirkka Ylikauppila & Vilma Pajamäki, Fyra

11.45–12.45 Lounas

12.45–15.00 Työpajatyöskentelyä pienryhmissä

15.00–15.45 Työpajan tulosten yhteenveto

15.45–16.00 Jatkoaskeleet ja tapahtuman päätös

Torstai 5.10.2023

Ekskursiopäivä

Kohdekäynti Noli Studioilla. Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Orientaatio kiertotaloussuunnitteluun kohdekäyntien kautta

Ekskursiokäyntien tarkoitus oli tarjolla esimerkkejä siitä, miten kiertotaloutta voidaan konkreettisesti toteuttaa tilaprojekteissa. Esimerkkikohteissa avainasemassa olivat mm. elinkaaren pidentäminen, rakennusrungon ja rakennusosien uudelleenkäyttö sekä materiaalien säilyttäminen.

Päivän aikana kuulimme puheenvuoroja, ja ehdimme tutustua useisiin eri kohteisiin, joissa kiertotalous on ollut yksi keskeisistä suunnittelun lähtökohdista.

Vierailukohde

Arabia135 - Luovien tekijöiden kulttuurikampus

Esittelijät: Miia-Liina Tommila, Arkkitehdit Tommila & Jenni Nivalainen, Keskinäinen työeläkeyhtiö Varma

Historialliseen Arabia135-kortteliin toteutettiin kolmessa vaiheessa Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Pop&Jazz Konservatorion yhteisen kulttuurikampiksen tilat. Kokonaisuus koostuu peruskorjatuista tehdastiloista ja uudisrakennus Soivasta.

Olemassa olevien tilojen matalaan kerroskorkeuteen on saatu sovitettua uusia, monipuolisia käyttötarkoituksia. Tällä tavoin välttyttiin vanhan rakennuskannan purkamiselta. Tilojen suunnittelussa on korostettu uuden ja vanhan rajapintoja sekä rakennuksen historian kerrostumia. Erityistä huomiota on kiinnitetty eri opinto-ohjelmien väliseen vuorovaikutukseen. Syvään rakennusrunkoon ja kellarikerrokseen on tuotu eri keinoin luonnonvaloa, rakennuksen ja kampuksen toimintaa on myös avattu osaksi katukuvaa.

Helsinki

Kuva: Laura Huovinen, Muotoilutoimisto 2Loops

Vierailukohde

Ikkunoiden uudelleenkäytön kokeilu

Esittelijät: Anders Åström, Kari Nurminen ja Tuomas Koskinen, Inlook & Laura Vara ja Tea Ellala, Olla Architecture

Lähes 50-vuotias Areim AB:n toimistokiinteistö peruskorjataan vanhaa kunnioittaen ja muunnetaan nykyaikaista monipaikkaista toimistotyötä palvelevaksi. Kesällä 2023 kiinteistössä toteutettiin ikkunalasielementtien uudelleenkäytön kokeilu, jossa purettavista, mutta vielä hyväkuntoisista ikkunalaseista tehtiin sisälasiseiniä.

Kokeilussa rakennuksen toisesta kerroksesta irroitettiin 12 lämpölasielementtiä, jotka kuljetettiin Herttoniemeen Inlookin tuotantotiloihin valmisteltavaksi uudelleenkäyttöä varten. Elementeistä suunniteltiin erilaisiin huonekorkeuksiin sopeutuvan lasiseinän mallikappaleet, jotka koeasennettiin Kaikukadun tiloihin. Kokeilu osoitti vanhoista ikkunoista tehtyjen lasiseinien istuvan erittäin luontevasti rakennukseen, jonka osana ne ovat alun perin olleetkin.

Helsinki

Kuva: Laura Huovinen, Muotoilutoimisto 2Loops

Vierailukohde

Noli Katajanokka II

Esittelijä: Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit

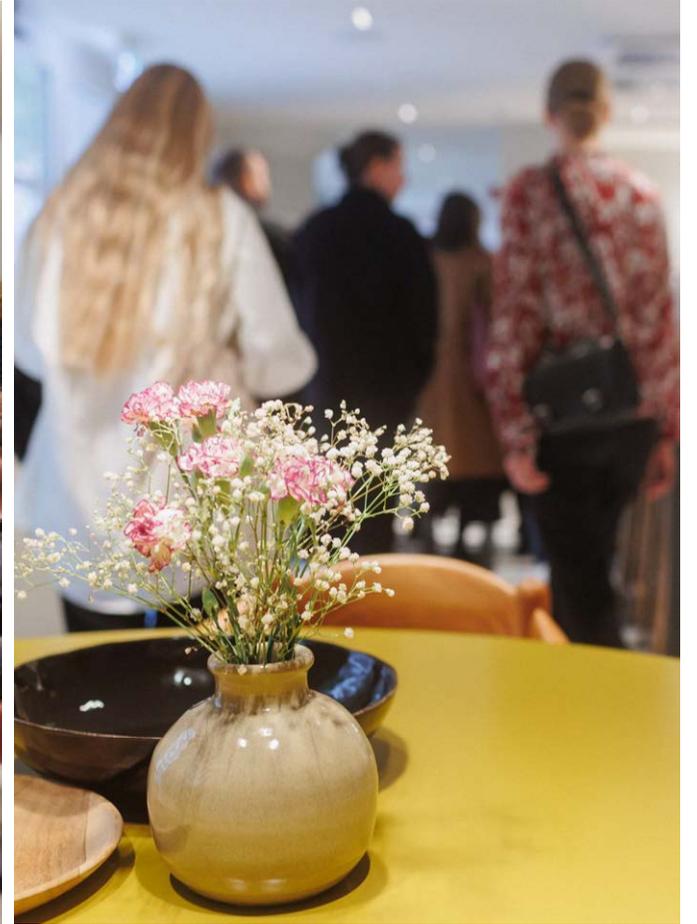
Aiemmin mm. Osuustukkukaupan varastona ja ulkoministeriön toimistotiloina palvellut, nykyisin kiinteistösijoitusyhtiö Nrepin omistama rakennus muutettiin 1.10.2023 avautuneeksi 226 huoneen Noli Studios –huoneistohotelliksi. Rakennuksen ulkonäkö on säilytetty varsin entisenlaisena ulkokuorta muuttavista korjauksista huolimatta. Ikkunoita on avarrettu alaspäin ja huoneistoihin on lisätty ranskalaiset parvekkeet. Rakennuksen massiivitiilinen ulkovaippa ja paikalla valettu betonirunko on säilytetty. Ikkunat, vesikatto ja talotekniikka on vaihdettu energiatehokkaammaksi.

Rakennuksen 1980-luvulla tehty teknisen käyttöikänsä päässä ollut ylin kerros jouduttiin purkamaan. Se korvattiin uudella kevytrakenteisellä kerroksella, joka tuo kaupunkikuvaan uuden kulttuurihistoriallisen kerrostuman. Pääsisäänkäyntien eteen on sijoitettu kolme kierrätettyä junan tavaravaunua, jotka toimivat sekä sisäänkäynteinä että terassina. Ne viittaavat niin rakennuksen kuin Katajanokan menneisyyteen varastona, jonka viereen kiskot kulkivat tavaroiden sisälle siirtämistä varten.

Helsinki

Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Kohdekäynti, Noli Katajanokka II. Kuvat: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Kohdekäynti, Noli Katajanokka II. Kuvat: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Kohdekäynti, Noli Katajanokka II. Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Esittelykohde

Aleksanterinkatu 13:n peruskorjaus

Esittelijät: Auvo Lindroos, Futudesign; Sirpa Rivinoja, Kierrätysoperaattori Risain; Milja Vansén-Raitio, YIT

Aleksanterinkatu 13 on Saksasta rantautuneen rationaalisen arkkitehtuurin varhainen teos, joka toimi alun perin modernina eurooppalaisena liikerakennuksena. Peruskorjauksessa suojellun rakennuksen ylempien kerrosten myymälätilat muutetaan nykyaikaisiksi liike-, toimisto-, ja kokoustiloiksi.

Ilmarisen omistamassa kiinteistössä rakennus- ja purkujätteelle asetettiin 70 prosentin kierrätysasteen tavoite. Nyt luku lähentelee jo 85 prosenttia.

Esimerkiksi purettujen väliseinien tiiliä käytetään uusiin seiniin. Myös valaisimia, puretun hissikuilun vihreää marmoria ja kuparikattoa hyödynnetään uusissa tiloissa. Mitä ei voida käyttää uudelleen Aleksanterinkadulla tai muissa Ilmarisen omistamissa kiinteistöissä, huutokaupataan. Jo ennen purkutöiden aloitusta ehdittiin myydä lasiseiniä, hyllyjä ja keittiökalusteita uuteen käyttöön.

Helsinki

Kuva: Laura Huovinen, Muotoilutoimisto 2Loops

Perjantai 6.10.2023

Työpajapäivä

Yhteiskehittäen ratkaisuja opitun pohjalta

Työpajapäivän tavoitteena oli lisätä tietoa ja syventää ymmärrystä kiertotalouden mukaisesta suunnittelusta, tunnistaa haasteita sekä löytää niihin ratkaisuja yhdessä kehittämällä.

Aamun avauksena kuulumme inspiroivia puheenvuoroja kansainvälisiltä asiantuntijoilta, jonka jälkeen syvennyimme työpajatyöskentelyyn pienryhmissä.

Puheenvuorot:

Don't build – Managing risk and resources in circular projects

Anders Bang Kiertzner, Lendager Group

From waste to grace – Circular solutions through biomaterials

Silje Klepsvik & Tone M. Berge, Bioregion Institute

Helsinki

Don't build – Managing risk and resources in circular projects

Anders Bang Kiertzner, Lendager Group

Kuva: Aino Sutinen

From waste to grace – Circular solutions through biomaterials
Silje Klepsvik & Tone M. Berge, Bioregion Institute

REIMAGINE spaces

FROM WASTE TO GRACE -
CIRCULAR SOLUTIONS
THROUGH BIOMATERIALS

LOOKING FOR
NEW IDEAS!

KALEIDOSCOPE

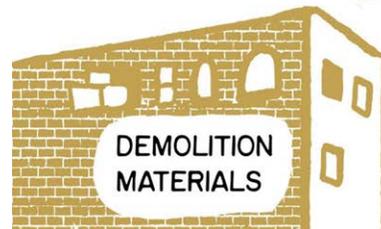
SHARING
SPACE &
RESOURCES

VARIETY IN
HOUSING SOCIAL

FLEXIBILITY
IN ROOM LAYOUT

DELEGÅRDEN
CO-HOUSING
PROJECT IN
BERGEN

BIODESIGN
LAB

MAPPING
BIOREGIONS -
WATER, FOOD,
MATERIALS...

INDUSTRY - RESEARCH - MARKETS

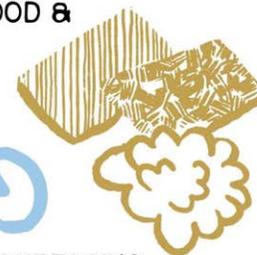
REPURPOSING WOOD &
SURPLUS WOOL

POTS

PLAYGROUND SURFACING

SILJE KLEPSVIK

& TONE M. BERGE

BIOREGION INSTITUTE

TRADITIONS,
CRAFTMANSHIP

LIVEKUVITUS @AINOSUTINEN 6.10.2023

Kuva: Aino Sutinen

Helsinki

Bioregion Institutien puheenvuoro. Kuvat: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Kiertotaloussuunnittelun työpajat

Kolmessa tunnin mittaisessa työpajassa käsiteltiin kiertotalouden teemoja eri näkökulmista. Osallistujat kiersivät ryhmissä kaikki työpajat:

Kiertotalous – suunnittelu ja sidosryhmät

Milka Tulinen, Kakadu & Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit

Kiertotalouden sipuli

Jussi Laine ja Maria Klemetti Laine, NEMO arkkitehdit & Hilda Rantanen, Materialisting

9R tilasuunnittelussa

Mirkka Ylikauppila & Vilma Pajamäki, Fyra

Helsinki

Työpajavetäjien esittelyt. Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Työpaja 1

Kiertotalous – suunnittelu ja sidosryhmät

Työpajan vetäjät: *Milka Tulinen, Kakadu & Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit*

Työpajassa haastettiin osallistujia pohtimaan tilasuunnitelman elinkaarta, sekä tunnistamaan eri sidosryhmien näkökulmista haasteita ja mahdollisuuksia kiertotalouden mukaisessa suunnittelussa.

Työkirjapohjassa tarkasteltiin haasteita ja ratkaisuja viiden eri sidosryhmän näkökulmasta; investori, suunnittelijat, rakennusvaiheen toimijat, omistajat ja käyttäjät.

Mitä nyt suunnitelluista ratkaisuksista on jäljellä 15. käyttäjän kohdalla?

Pienryhmissä syntyi hyvää keskustelua, ja post-it-lappuja täytettiin ahkerasti eri sektoreihin. Työkirjapohjan työstämistä jatkettiin aina seuraavan ryhmän istuessa pöytään.

Työpajan lopputuloksena syntyi ajattelua avartava kokonaisuus rakennuksen elinkaaren eri vaiheiden ajalta. Työpaja haastoi ajattelemaan tilasuunnittelua nykyistä pidemmälle tulevaisuuteen.

Helsinki

Työpajatyöskentelyä. Kuvat: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Havaintoja työpajasta

Haasteita suunnittelu- ja rakennusvaiheesta:

- Materiaaleista loputon tarjonta, miten vertailla ja millä mittareilla?
- Kiire suunnitteluprosessissa
- Asenteiden muutos, käyttäjät ja rakentajat
- Miten ennakoida tulevaisuuden määräykset?

Tulevaisuuden mahdollisuuksia:

- Kriisi pakottaa löytämään uusia keinoja
- Materiaali- ja rahapula korjaa markkinaa siten, että kiertotalous kannattaa
- Avoimet suunnitteluohjeet, avoin tiedonjako
- Vähemmän hierarkiaa, enemmän kunnioitusta suunnittelijoiden ja työmaan välillä
- Patinan arvostaminen –ei ylikorjata
- Laskusuhdanteessa koulutus ja keke-kehittäminen: prosessit, vaikutukset talouteen

”Oli hyvä pohtia suunnitteluprosessia näin monesta näkökulmasta. Avarsi omaa ajattelua.” Palaute osallistujalta

RAKENNUKSEN SUUNNITTELUVAIHE	TOTEUTUS	1. KÄYTTÄJÄ 1. KÄYTTÄJÄ	5. KÄYTTÄJÄ	KÄYTTÄJÄ 1963
<p>NOUSUKAUSI</p> <p>Investoin</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>Suunnittelu</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>Omistaja</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>Omistaja</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>Omistaja</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>
<p>LASKUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>LASKUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>LASKUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>LASKUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>LASKUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>
<p>NOUSUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>	<p>NOUSUKAUSI</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p> <p>INVESTOINTI MATERIAALIN HINTA NOUSUKAUSI SÄÄTÄMÄS?</p>

Kiertotalous –suunnittelu ja sidosryhmät
Milka Tulinen, Kakadu
Pauli Siponen, Avarrus Arkkitehdit

KIERTOTALOUS- suunnittelu

AJATUKSIA TYÖPAJASTA

KESTÄVÄ RAKENTAMINEN

AJATTELE
20, 40, 60,
SATA VUOTTA
ETEENPÄIN...

INVESTOINTI,
SUUNNITTELIJA...
MITEN PUHUA,
SAMAA KIELTÄ?

KIIRE?
LYHYT-
JÄNNITTEINEN
TUOTTAVUUS

MITÄ NYT
SUUNNITELLUSTA
TOIMISTOTALOSTA
ON JÄLJELLÄ
15. KÄYTTÄJÄN
KOHDALLA?

JOUSTAVUUS
TILARATKAISUISSA

KEITTIÖ
60 VUODEN
PÄÄSTÄ?

TEKNISET
RATKAISUT,
MUUNTO-
JOUSTAVUUS,
HUOLLETTAVUUS

KESTÄVYYDESTÄ
PALKITSEMINEN,
"GREEN COIN"

TULEVAISUUS?

TEKNIikka

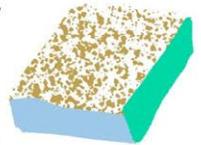

KULUMINEN:
NUHJUISUUS/
PATINA?
HAITTAAKO?

MATERIAALI-
TAI ENERGIAPULA,
ISOMPI VÄESTÖ,
TYÖNTEON MALLIT...

TULEVIEN
SUKUPOLVIEN
KESTÄVÄMMÄT
ARVOT?

VALVONTA

TYÖPAJAN VETÄJÄT: MILKA TULINEN, KAKADU
& PAULI SIPONEN, AVARRUS ARKKITEHDIT

LIVEKUVITUS @AINOSUTINEN 6.10.2023

Työpaja 2

9R tilasuunnittelussa

Työpajan vetäjät: *Mirkka Ylikauppila & Vilma Pajamäki, Fyra*

Tässä työpajassa tutustuttiin 9R-viitekehykseen, jota voi käyttää ohjenuorana kiertotalouden mukaisessa suunnittelussa. Työpajan aluksi käytiin teoriaosuus, jota syvennettiin hypoteettisen Case-esimerkin avulla. Pienryhmät pohtivat yhdessä keskustellen, mihin R:ään mikäkin suunnitteluratkaisu kuuluu. Jokainen ryhmä teki omat havaintonsa erikseen. Kiinnostava huomio oli, että 9R-teoria ei ole yksiselitteinen, vaan ratkaisuja voi katsoa useilta eri kanteilta.

Lopputuloksena työpajasta käteen jäi helposti muistettava yhdeksän kohdan muistisääntö, jota voi alkaa soveltaa omassa suunnittelutyössä.

9R -viitekehys

0 Refuse

1 Rethink

2 Reduce

3 Reuse

4 Repair

5 Refurbish

6 Remanufacture

7 Repurpose

8 Recycle

9 Recover

0 Kieltäydy

1 Uudelleenajattele

2 Vähennä

3 Uudelleenkäytä

4 Korjaa ja ylläpidä

5 Kunnosta

6 Uudelleenvalmista

7 Muunna

8 Kierrätä

9 Palauta

Helsinki

Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Mihin mikäkin R kuuluu? Osallistujien pohdintaa. Kuvat: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Uusia näkökulmia, joita nousi esiin

- Olisiko vanhoja kalusteita voinut muokata?
- Ei brändivärejä verhoiluihin
- Olisiko ollut vielä joku taho, joka inventoisi ja kävisi läpi poistettavat uusiokäyttöön?
- Osa puretuista materiaaleista voisi kunnostaa
- Olisiko mahdollista vuokrata tilaa muualta ja vastavuoroisesti omaa tilaa toisille?
- Uudet kalusteet voivat olla käytetyn kalusteen markkinoilta
- Auditoriportaant uudelleenkäyttö muualla
- Olisiko voinut päivittää polttimoita tms?

”9R –viitekehys avautui tosi selkeästi tässä työpajassa, ja se on helppo ottaa käyttöön omaan työhön.”

Palaute osallistujalta

9R Tilasuunnittelussa
Mirkka Ylikauppila, Fyra
Vilma Pajamäki, Fyra

9R tilasuunnittelussa

AJATUKSIA TYÖPAJASTA

0 REFUSE
1 RETHINK
2 REDUCE
3 REUSE
4 REPAIR
5 REFURBUSH
6 REMANUFACTURE
7 REPURPOSE
8 RECYCLE
9 RECOVER

VAIN 7% MATERIAALISTA MAAILMASSA PÄÄTTY KIERTOON!

AJATTELUTAVAN MUUTOS

KORJATTAVUUS

UUDEKSI MATERIAALIKSI/ TUOTTEEKSI

KOMPOSIITTI MONO-MATERIAALIT HELPOIMMAT KIERRÄTTÄÄ

OLEMASSA-OLEVAN SÄILYTTÄMINEN

KALUSTEITA KIERTOON VERHOILU

TURHAAN POLTTOON?

KIELTÄYDY!

PURKU-URAKOITSIJOIDEN KIERRÄTTÄMISESSÄ EROJA - TARKAT OHJEET

VALAISTUKSEN TARPEELLISUUS

VUOKRAAMINEN, JAKAMINEN, PALVELUT

TILOJEN KÄYTTÖASTE/ MONIPUOLISUUS

TYÖPAJAN VETÄJÄT: MIRKKA YLIKAUPPILA & VILMA PAJAMÄKI, FYRA

LIVEKUVITUS @AINOSUTINEN 6.10.2023

Työpaja 3

Kiertotalouden sipuli

Työpajan vetäjät: *Jussi Laine ja Maria Klemetti Laine, NEMO arkkitehdit & Hilda Rantanen, Materialising*

Tässä työpajassa kerättiin osallistujilta ideoita Miro-alustalle siitä, kuinka suunnitteluprosessin eri vaiheissa voitaisiin paremmin ottaa materiaalien kiertotalous huomioon. Osallistujat jaettiin kolmeen pienryhmään, joilla kaikilla oli oma prosessin vaihe pohdittavana työpajavetäjän johdolla.

Helsinki

Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Työpajassa pohdittiin,

- Miten eri hankeosapuolet voivat huomioida ja edistää materiaalien kiertotaloutta hankkeen eri vaiheissa?
- Millaisia puutteita/mahdollisuuksia eri vaiheista löytyy?
- Mistä tarvittava tieto löytyy?
- Mitä työkaluja käytetään?
- Mitä materiaalilta vaaditaan tässä vaiheessa?

Prosessin vaiheet, joita ryhmät pohtivat materiaalien kiertotalouden näkökulmasta:

- Myynti ja hankinta
- Tavoitteet (hankesuunnittelu)
- Analyysi (tiedonkeruu)
- Konseptisuunnittelu
- Luonnossuunnittelu
- Toteutussuunnittelu
- Työmaavaihe
- Käyttö & ylläpito
- Purku

”Osallistaminen on mielenkiintoisempaa kuin pitkät luennot. Pienemmät ryhmät Nemo arkkitehtien kanssa toimi parhaiten.”

Palaute osallistujalta

Kiertotalouden SIPULI

AJATUKSIA TYÖPAJASTA

MATERIAALIEN
JATKOJALOSTUS
KUNNIAAN

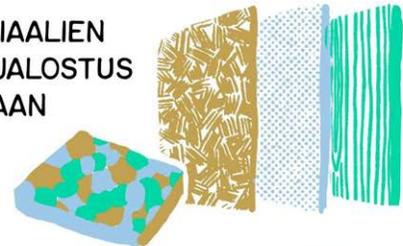
MYynti & HANKINTA

YRITYSTEN
ARVOT &
TAVOITTEET

MITEN
VASTUUL-
LISUUS
NÄKYYY?

KAUPUNGIN,
SUOMEN, EU:N
TAVOITTEET!

MATERIALISTING-
SIVUSTO

TALOUDELLISET
EDUT,
ELINKAARI

HANKESUUNNITTELU

IDEOINNISTA TAI
HYVÄSTÄ TYÖSTÄ
PALKITSEMINEN?

ESTETIIKKA:
KIERRÄTYS ON
NYT KAUNISTA!

ANALYYSIVAIHE

KUINKA MATERIAALIT
VANHENEVAT? PATINA?

RISKIT JAETTUJA,
TUNNETTUJA

KIERRÄTYSPAKKO
SÄÄNTELYLLÄ!

SALLITAANKO RAKENNUKSEN
FASADIN MUUTOS?
ARVOSTUKSET MUUTTUVAT

TOTEUTTAJAPUOLEN
HUOLET ESIM.
KIERRÄTYSMATERIAALIEN
SAATAVUUDESTA?

DIGIPALVELUITA
KAIVATAAN

TYÖPAJAN VETÄJÄT: JUSSI LAINE JA MARIA KLEMETTI LAINE,
NEMO ARKKITEHDIT & HILDA RANTANEN, MATERIALISTING

Kiertotalouden sipuli

Jussi Laine, Nemo Arkkitehdit

Maria Klemetti Laine, Nemo Arkkitehdit

Hilda Rantanen, Materialisting

Helsinki

Kuva: Aino Sutinen

LIVEKUVITUS @AINOSUTINEN 6.10.2023

Mitä tapahtumasta opittiin?

Kiertotalous vaatii yhteistyötä, totutun kyseenalaistamista ja rohkeita kokeiluja.

Useissa esimerkkikohteissa oli lähdetty haastamaan perinteisiä toimintamalleja, ja etsitty uudenlainen lähestymistapa suunnitteluun. Rakennusosien ja materiaalien uudelleenkäyttöön liittyy uudenlaista yhteistyötä ja palveluita, joita tarvitaan mm. kunnostukseen, modifiointiin ja jälleenmyyntiin. Kiertotalouden mukaisen rakennusprojektin kustannukset saattavatkin tulevaisuudessa muodostua uudella tavalla, kuin mihin olemme tottuneet. Työtunteja saattaa tulla enemmän mm. suunnittelutyöstä, kunnostuksesta ja olemassa olevien komponenttien sovittamisesta uuteen ympäristöön. Vähemmän kustannuksia taas syntyy uusista materiaaleista.

Helsinki

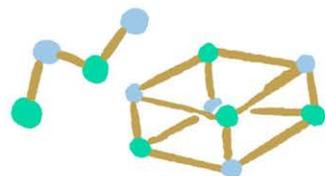
Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Reimagine SPACES

AJATUKSIA TYÖPAJOISTA

RISKIENHALLINTA,
TESTAUS,
RAKENNUSTERVEYS

BIM-MALLI

KÄSITYÖN
ARVOSTUS

PURKAMISEN
PITÄISI OLLA
KALLISTA!

KYSEENALAISTAMINEN
rohkeus
YHTEISTYÖ

NOUSUKAUSINA
KIIRE RAKENTAMISESSA

JOUSTAVAT
TILAT
KAAVASSA

VÄHEMMÄN
HIERARKIAA
TYÖMAILLA

KAIKKI
TYÖKALUT
JAKOON!

SÄILYTETTÄVÄ
TIETO
MATERIAALIEN
ALKUPERÄSTÄ

TESTAAMINEN
PILOTEILLA

RAHOITUS
KESTÄVÄÄN
KEHITYKSEEN

9R KÄYTTÖÖN HETI
ARKKITEHTUURISSA

TILAAJAA
OPETETAAN
OSTAMAAN
KESTÄVÄÄ

TESTBED.HEL.FI/
KIERTOTALOUS

RAKENNUKSEN
PERSOONA - MIHIN
IHASTUTAAN?

UUDENLAISIA
TARINOITA

SISUSTUSARKKITEHDEILLE
USIA OHJEISTUKSIA

MITEN PALKITA
KIERTOTALOUS-
TEOISTA?

PATINA,
ARVOSTUS

TUNNESIDE,
HOIVA, HUOLI

LIVEKUVITUS
@AINOSUTINEN
6.10.2023

Miten työ jatkuu?

Lisää tietoa ja ymmärrystä kiertotalouden mukaisesta suunnittelusta.

Muotoilutoimisto 2Loopsille on myönnetty Ornamo Säätiön apuraha, joka kohdennetaan kiertotalouden mukaisen suunnittelun edistämiseen.

Tavoitteena on luoda sisustusarkkitehdeille ja –suunnittelijoille helposti sisäistettävä opas kiertotalouden mukaiseen suunnitteluun. Reimagine Spaces –tapahtuma toimi lähtölaukauksena suunnittelutyölle.

Tapahtuman työpajoista saatua tietoa tullaan soveltamaan ohjeen kehittämisessä. Oppaan suunnitteluun tullaan osallistamaan alan toimijoita, myös tapahtumassa olleet kutsuttiin yhteiskehittämään opasta.

Tavoitteena on julkaista ohje keväällä 2024.

Helsinki

Kuva: Vesa Laitinen, Helsingin kiertotalousklusteri

Palautetta tapahtumasta

Kysyimme osallistujilta, mitä he pitivät tapahtumasta.

Tapahtuman päätteeksi lähetimme osallistujille palautekyselyn, jolla pyysimme palautetta tapahtumasta ja ideoita tuleviin tapahtumiin.

” Kiitos mielenkiintoisesta ja raikkaasta tilaisuudesta!”

”Olin erityisen ilahtunut päivien tunnelmasta ja halusta luoda kestävää tulevaisuutta. Keskustelut ja ajatusten siemenet tuntuvat arvokkailta! Kiitos, että teitte keskustelut mahdollisiksi!”

”Kohdevierailut, luennot ja erityisesti yhdessä tekemisen työpajat kasvotusten kiinnostavat :)”

Tapahtuma sai arvosanaksi 4.24 / 5!

Lämmin kiitos kaikille osallistujille!

Helsinki

